

Na osnovu člana 54. Zakona o visokom obrazovanju Hercegovačko-neretvanskog kantona i člana 45. Statuta Visoke škole „Logos cenar“ u Mostaru, Senat Visoke škole „Logos centar“ u Mostaru je na sjednici održanoj dana 07.06.2023. godine **usvojio** je

PROCEDURA ZA INOVIRANJE I VREDNOVANJE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. SVRHA

Procedurom za vrednovanje i inoviranje studijskog programa (Procedura) se normira postupak izmjena, dopuna i vrjednovanja postojećih studijskih programa koji se izvode na Visokoj školi „Logos cenar“ u Mostaru (nadalje: LOGOS), s ciljem osiguranja potrebnog nivoa kvalitete.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Procedurom se definira i propisuje dokumentiranje: načina, nadležnosti, odgovornosti, redosljeda, rokova za redovno praćenje, pregled, preispitivanje, izmjene, dopune, inoviranje i vrednovanje studijskih programa na i drugih oblika obrazovanja koji se izvode na LOGOSU.

Procedura se primjenjuje na svim postojećim studijskim programima u i drugim oblicima obrazovanja koji se izvode na LOGOSU.

3. INOVIRANJE STUDIJSKIH PROGRAMA

Izmjene i dopune studijskih programa mogu biti:

- a) **Redovito osuvremenjavanje** predmeta – odnosi se na unaprjeđenje nastavnih metoda, praćenje savremene literature, praćenje napretka studenata te usklađivanje sadržaja predmeta sa savremenim spoznajama, i ne smatraju se manjim niti većim izmjenama i dopunama studijskog programa, već predstavljaju dio internog sustava kvalitete na LOGOSU.
- b) **Promjena naziva studijskog programa** bez promjene kvalifikacije smatra se manjom izmjenom i dopunom studijskog programa.
- c) **Periodično unutarnje vrjednovanje odnosno preispitivanje studijskih programa** je dio internog sistema kvaliteta na LOGOSU, te se jednako za sve studijske programe provodi po ovoj Proceduri.
- d) **Manje izmjene i dopune studijskog programa** znače promjene nastavnog plana i programa te sadržajne promjene programa do 20% koje ne mijenjaju bitno studijski program, završne kompetencije studenata (na nivou predmeta) i njihove kvalifikacije (stručni profil), odnosno predmeti u ukupnom iznosu od 80% ECTS bodova cjelokupnog studijskog programa ne smiju biti promijenjeni s obzirom na broj ECTS bodova i ishode učenja predmeta.
- e) **Veće izmjene i dopune (iznad 20% i manje od 40%) studijskog programa** znače izmjene i dopune studijskog programa kojima se u znatnijoj mjeri mijenjaju obavezni predmeti, odnosno završne kompetencije studenata i njihove kvalifikacije (stručni profil); odnosno studijski program u ukupnom iznosu od 60% ECTS bodova ne smije biti promijenjen.
- f) **Suštinske izmjene i dopune studijskog programa (veće od 40%)** su one koje bitno mijenjaju studijski program. Postupak suštinskih izmjena i dopuna studijskog programa koje obuhvataju više od 40% studijskog programa, smatraju se novim studijskim programom i provode se po posebnoj proceduri po kojoj se kreiraju novi studijski programi na LOGOSU.

U skladu sa zakonskom obavezom¹ i zahtjevima Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)², a s ciljem dostizanja postavljenih ciljeva LOGOS vrši redovno vrednovanje (praćenje, pregled i reviziju) svojih studijskih programa.

Prikupljeni podaci, analize i informacije se diskutiraju a, u skladu s tim, studijski programi inoviraju kako bi se osigurala njihova suvremenost, aktualnost i primjerenost svrsi.

4. POSTUPAK PROVOĐENJA PROCEDURE INOVIRANJA STUDIJSKOG PROGRAMA

4.1 Podnošenje zahtjeva za inoviranje postojećeg studijskog programa

Na osnovu zakonske obaveze, planova razvoja, analiza i preporuka iz provedenih anketa o različitim segmentima studijskog programa i institucije, posebnih zaključaka Senata, inicijativom nastavnog osoblja koje izvodi nastavu na konkretnom studijskom programu ili studentskih predstavnika konkretnog studijskog programa, inicijativom predstavnika privrede i prakse sa kojima LOGOS ima potpisane sporazume o saradnji ili usko saraduje, zahtjevom voditelja studijskog programa započinju aktivnosti po ovoj proceduri.

Zahtjev se, u slobodno pisanoj formi, podnosi Direktor i Senatu LOGOSA. Uz Zahtjev se dostavlja i Opis izmjena i dopuna na jedinstvenoj formi (Obrazac 1.) koja sadrži detaljnije podatke/informacije od značaja za izvođenje studijskog programa koji je predmet zahtjeva.

Ukoliko se radi o većim izmjenama i dopunama studijskog programa, pored zahtjeva i Opisa izmjena i dopuna dostavlja se i prijedlog inoviranog nastavnog plana i programa (Obrazac 2.) i nastavni program (Silabus) za svaki izmijenjeni predmet u standardnj formi.

Cjelokupna dokumentacija se dostavlja u 2 primjerka, od kojih je jedan u elektronskom obliku.

Za veće izmjene i dopune studijskog programa potrebno je dostaviti i dokaz o osiguranim sredstvima potrebnim za pravilno izvođenje inoviranog studijskog programa koji sadržava stručnu finansijsku analizu s projekcijom troškova i izvorima finansiranja. Navedena analiza se radi u suradnji sa Upravnim vijećem LOGOSA prema elementima koji su dati posebnim obrascima (Obrazac 3.)

4.2 Razmatranje zahtjeva za preispitivanje ili inoviranje postojećeg studijskog programa za manje izmjene i dopune studijskog programa (izmjene do 20%)

Manje izmjene i dopune postojećeg studijskog programa odnose se na sadržajne promjene programa do 20% koje ne mijenjaju bitno studijski program, ishode učenja i kvalifikacije studenata (stručni profil); odnosno 80% od ukupnog broja ECTS bodova i ishoda učenja cjelokupnog programa neće biti promjenjeni.

U manje izmjene programa spadaju:

- promjena naziva studijskog programa bez promjene kvalifikacije,
- promjena semestra u kojem se predmet izvodi,
- razdvajanje jednog dvosemestralnog u dva jednosemestralna predmeta,

---

¹ Visokoškolska ustanova provodi kontinuirano, u pravilu na kraju akademske godine, a najviše u intervalima od tri akademske godine, postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uslova rada“, Zakona o visokom obrazovanju u HNK Službene novine HNK br. 4/12, član 31. stav 3 (dostupno na: <http://hea.gov.ba/Dokumenti/Zakoni-propisi/?id=3633>)

„Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prati senat visokoškolske ustanove koji je dužan svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak za njihovo cjelovito preispitivanje i unapređivanje“, Isto, član 116.

² Dostupno na: <http://www.hea.gov.ba/Dokumenti/Bolonja/?id=6150>

- spajanje dva jednosemestralna u jedan dvosemestralni predmet (uz valjano obrazloženje budući da dvosemestralni predmeti, ukoliko ih ima, predstavljaju prepreku mobilnosti studenta),
- preraspodjela ECTS bodova (opterećenje studenata različitim vrstama obveza) unutar ukupnog broja u okviru nekog predmeta,
- preraspodjela broja nastavnih sati za različite oblike nastave u okviru broja sati predviđenih za predmet,
- promjene obaveza studenata i načina vrednovanja postignuća ishoda učenja,
- poboljšanje zapisa ishoda učenja pojedinih predmeta i ishoda učenja na nivou programa bez suštinskih izmjena u njihovom značenju,
- uvođenje e-učenja ili učenja na daljinu na predmet kojim se zamjenjuje najviše 20% tradicionalne nastave (blended learning).

U manje izmjene i dopune studijskog programa koje znače sadržajne promjene programa do 20% cijelog studijskog programa spadaju:

- uvođenje novih predmeta ili ukidanje postojećih,
- izmjene i dopune sadržaja pojedinih predmeta (kada se ne radi o osuvremenjivanju predmeta),
- promjene broja ECTS-a,
- promjena obaveznog predmeta u izborni i obrnuto,
- zamjena postojećih izbornih predmeta novim izbornim predmetima,
- te druge manje promjene sadržaja studijskog programa.

Redovno osuvremenjivanje predmeta koje se odnose na poboljšanje nastavnih metoda, praćenje suvremenije literature i uspjeha studenata te usklađivanje sadržaja sa savremenim spoznajama (izmjene i dopune do 10% postojećeg studijskog programa), ne smatraju se znatnijim promjenama studijskog programa već predstavljaju dio osiguranja kvaliteta.

Konačnu odluku o manjim izmjenama i dopunama studijskog programa donosi Senat LOGOSA, a ista se zajedno sa opisom promjena dostavlja Direktor i Uredu za osiguranje kvaliteta.

Odluka o manjim izmjenama i dopunama studijskog programa zajedno sa opisom promjena unosi se od strane ovlaštene osobe u registar studijskih programa na LOGOSU sa obaveznim unosom opisa izmjene, broja odluke Senata i datuma izmjene.

Studijski program se može mijenjati više puta, ali predmeti u ukupnom iznosu od 80% ne smiju biti promijenjeni u odnosu na izvorni studijski program za koji je nadležno Ministarstvo izdalo licencu.

Studijski program se može mijenjati jedanput u istoj akademskoj godini, odnosno mora proteći najmanje godina dana od dana pokretanja novog studijskog programa ukoliko je isti predmet izmjena i dopuna.

Odluke koje se odnose na manje izmjene i dopune studijskoga programa za 1. godinu studija moraju biti donesene i objavljene prije raspisivanja konkursa/natječaja za upis. Odluke koje se donose u toku akademske godine počinju se najranije primjenjivati u slijedećoj akademskoj godini.

Rok za usvajanje manjih izmjena i dopuna studijskih programa na naučno-nastavnim vijećima je 1.5 tekuće godine za sve izmjene i dopune koje će se primjenjivati u narednoj akademskoj godini.

4.3 Razmatranje zahtjeva za preispitivanje ili inoviranje postojećeg studijskog programa za veće izmjene i dopune studijskog programa (izmjene veće od 20%, a manje od 40%)

Veće izmjene i dopune studijskog programa odnose se na izmjene i dopune studijskih programa kojima se u znatnijoj mjeri mijenjaju nastavni plan i program, ishodi učenja predmeta i studijskog programa u cjelini, kompetencije i kvalifikacije studenata.

Prilikom ovakve izmjene i dopune studijskog programa ne smiju biti promijenjeni predmeti u ukupnom iznosu od 60% ECTS bodova cjelokupnog programa s obzirom na nastavni plan i program, ishode učenja predmeta i studijskog programa u cjelini, kompetencije i kvalifikacije studenata.

Kod vrednovanja većih izmjena i dopuna studijskih programa zahtjev sa pratećom dokumentacijom se razmatra na sjednici Senata. Po potrebi, Senat može zathijevati doradu zahtjeva koja se obavlja na način istovjetan početnom zahtjevu. Ukoliko Senat smatra zahtjev opravdanim, formira se komisija za izmjene i dopune studijskog programa..

Članovi Komisije za izmjene i dopune studijskog programa su najmanje:

- Direktor LOGOSA
- Manager za kvalitetuna LOGOSU
- Voditelj studijskog programa koji se mijenja, a koji je ujedno i predsjednik komisije,
- nastavnik i saradnika iz iste ili srodne oblasti iz koje se studijski program izvodi, u slučaju multidisciplinarnog studijskog programa, po jedan nastavnik ili saradnik iz svake oblasti,
- predstavnik zainteresirane strane (poslovnog okruženja), stručnjak iz oblasti iz koje se izvodi studijski program,
- student studijskog programa koji se mijenja.

U svom radu komisija za izmjene i dopune studijskog programa obavezno popunjava obrasce koji se nalaze u prilogu ove Procedure i čine njen sastavni dio.

Po ovoj Proceduri, studijski program se može mijenjati više puta, ali predmeti u ukupnom iznosu od 60% ne smiju biti promijenjeni u odnosu na izvorni studijski program za koji je nadležno Ministarstvo izdalo licencu.

Odluku o većim izmjenama i dopunama studijskog programa donosi Senat LOGOSA.

Ukoliko je inicijativa odbijena, ponovo se može pokrenuti po isteku godine dana od dana donošenja odluke Senata LOGOSA.

Veće izmjene i dopune je moguće provesti maksimalno 3 puta, ali predmeti u ukupnom iznosu od 60% ECTS bodova cjelokupnog programa ne smiju biti promijenjeni u odnosu na izvorni studijski program, usvojen za koje jenaležno Ministarstvo izdalo licencu.

Studijski program se može mijenjati jedanput u istoj akademskoj godini, odnosno mora proteći najmanje godina dana od dana pokretanja novog studijskog programa ukoliko je isti predmet izmjena i dopuna.

Odluke koje se odnose na veće izmjene i dopune studijskoga programa za 1. godinu studija moraju biti donesene i objavljene prije raspisivanja konkursa/natječaja za upis. Odluke koje se donose u toku akademske godine počinju se najranije primjenjivati u slijedećoj akademskoj godini.

Rok za usvajanje većih izmjena i dopuna studijskih programa na Senatu LOGOSA je 1.5 tekuće godine za sve izmjene i dopune koje će se primjenjivati u narednoj akademskoj godini.

4.4 Implementacija odluke Senata /nadležno Ministarstvo

LOGOS obavještava nadležno Ministarstvo o većim izmjenama i dopunama studijskih programa, ukoliko je to potrebno.

5. VREDNOVANJE STUDIJSKOG PROGRAMA

Proceduru periodičnog vrednovanja studijskog programa pokreće Senat LOGOSA, te imenuje odgovorne komisiju (tim, radnu grupu...) za provođenje postupka samevaluacije i pisanje Izvještaja o samoevaluaciji studijskog programa, svake tri godine.

U postupak samoevaluacije studijskog programa su uključeni svi nasatvnici i saradnici na koji izvode nastavu ili njen dio na studijskom programu u obimu i na način kako to predloži komisija za samoevaluaciju.

Komisija za samoevaluaciju studijskog programa minimalno treba da bude sastavljena od: direktora, menadžera za kvalitetu, voditelja studijskog programa koji je ujedno i predsjednik komisije, predstavnika nastavnog osoblja, predstavnika spoljnih saradnika, predstavnika neakadenskog osoblja, predstavnika studenata, alumni predstavnika, i predstavnika poslovnog okruženja.

Sent LOGOSA usvaja plan provođenja periodičnog vrednovanja studijskog programa, provođenje postupka vrednovanja i pisanje Izvještaja o samoevaluaciji³.

Periodično vrednovanje studijskih programa rezultira provođenjem procesa samoevaluacije i kreiranjem internog Izvještaja o samoevaluaciji studijskog programa.

Proces samoevaluacije studijskih programa, u skladu sa Kriterijima o akreditaciji i Europskim standardima, podrazumijeva analizu i obradu slijedećih kriterija i indikatora:

1. Politika osiguranje kvaliteta studijskih programa	<p>1.1. Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja.</p> <p>1.2. Ustanova ima izrađen akcioni plan realizacije strateških ciljeva koji precizira nosioce aktivnosti, odgovornosti, rokove praćenje, evaluaciju, reviziju i mjere za unapređenje.</p> <p>1.3. Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici preuzimaju odgovornost za kvalitetu studijskih programa i definira način uključivanja vanjske sudionika u tome.</p> <p>1.4. Politika osiguravanja kvalitete studijskih programa su usmjerene na promociju istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnost i internacionalizaciju na studijskim programima, te sprečavanju plagijata publikacija nastavnika i završnih radova studenata na svim ciklusima studija.</p>
2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa	<p>2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane</p> <p>2.2. Studijski programi trebaju biti usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada, međunarodnim trendovima.</p> <p>2.3. Ciljevi studijskog programa i definirani ishodi učenja trebaju biti</p>

³ Vremenski period praćenja trendova je 3 godine.

	<p>jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove.</p> <p>2.4. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu.</p> <p>2.5. Ishodi učenja utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH, te Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).</p> <p>2.6. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (poželjno podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I, II i III ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti-</p> <p>2.7. Visokoškolska ustanova uključuje seminare za studente ili webinare kao dio nastavnog plana i programa, te daje mogućnost da studenti odaberu određene sadržaje koji nisu navedeni u planu i programu. Predavanja na doktorskim studijima mogu nositi maksimalno 20% ukupnih aktivnosti i obaveza studenata.</p> <p>2.8. Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.</p>
<p>3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta</p>	<p>3.1. Visokoškolska ustanova ima definirane i javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje studenata kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa, kao i žalbene procedure.</p> <p>3.2. Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja tj. upoznatost studenata sa zahtjevima koje nosi ispitivanje i osiguranje kvaliteta cijelog procesa provjere znanja.</p> <p>3.3. Akademske osoblje na svim ciklusima studijskih programa motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u svim elementima istraživačkog, naučno-istraživačkog i nastavno-obrazovnog procesa uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku.</p> <p>3.4. Ustanova ima proceduru koja definiira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo.</p> <p>3.5. Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske</p>

	<p>ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje odluka.</p> <p>3.6. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere, te obezbjeđivanje informacija u skladu sa potrebama studenata.</p>
4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje	<p>4.1. Visokoškolska ustanova osigurava upis studenata na studijski program bilo koje ciklusa na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija i procedura uz javno objavljivanje konkursa (na web stranici ustanove i u medijima, u skladu sa društvenim potrebama, obezbijeđenim resursima i na osnovu uspjeha u prethodnom školovanju i provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata.</p> <p>4.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja ključni su elementi osiguravanja napretka studenata kroz studij te poticaj za mobilnost. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.</p> <p>4.3. Visokoškolska ustanova ima procedure da studentima dodijeli dokument koja pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.</p>
5. Ljudski potencijali	<p>5.1. Visokoškolska ustanova osigurava dovoljan broj kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.</p> <p>5.2. Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje.</p> <p>5.3. Visokoškolska ustanova potiče istraživački, odnosno naučno-istraživački i umjetnički rad svog osoblja, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija.</p> <p>5.4. Visokoškolska ustanova podstiče obuke administrativnog i pomoćnog osoblja posebno u vezi informatičkih i sistema upravljanja.</p>
6. Resursi finansiranje	<p>6.1. Visokoškolska ustanova osigurava adekvatne resurse za izvođenju studijskog programa koji su dostatni i dostupni studentima u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.</p> <p>6.2. Visokoškolska ustanova osigurava obaveznu i specifičnu potrebnu opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki</p>

	<p>pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta.</p> <p>6.3. Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka.</p> <p>6.4. Visokoškolska ustanova ima izrađen plan ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.</p> <p>6.5. Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa.</p>
7. Upravljanje informacijama	<p>7.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen sistem redovitog prikupljanja informacije o svim aspektima studijskih programa: o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zapošljivosti svršenih studenata i slično, analizira ih sa ciljem dobijanja jasne slike o uspješnosti realizacije obrazovnih ciljeva i unaprijeđenja politike studija.</p> <p>7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.</p>
8. Informiranje javnosti	<p>8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima formalno odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi na određenim ciklusima studija, sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni.</p> <p>8.2. Dio ukupnih informacija je i na engleskom jeziku, a sve informacije koje se odnose na doktorske studije su u potpunosti prezentirane i na engleskom jeziku.</p>
9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa	<p>9.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa. Procedure uključuju studente i druge unutrašnje i vanjske zainteresirane strane.</p> <p>9.2. Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plana i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada. putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog.</p> <p>9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje nosilaca titule doktora i sl.</p> <p>9.4. Visokoškolska ustanova redovno evaluira kvalitet, savremenost i dostupnost resursa putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.</p>

10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata	<p>10.1. Visokoškolska ustanova/studijski program promoviše i unapređuje mobilnost akademskog osoblja i studenata putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.</p> <p>10.2. Visokoškolska ustanova uspostavlja mehanizme za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene.</p> <p>10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje.</p>
---	---

Rezultat vrednovanja studijskog programa je Izvještaj o samoevaluaciji studijskih programa.

Izvještaj o samoevaluaciji sadrži prijedlog mjera za unapređenje studijskog programa prema svakom Kriteriju.

Izvještaj o samoevaluaciji studijskog programa razmatra Senat LOGOSA, te isti može usvojiti, vratiti na doradu ili ne usvojiti. U slučaju usvajanja Izvještaja o samoevaluaciji studijskog programa Senat LOGOSA utvrđuje dalje aktivnosti i njihove nosioce u postupanju sa Izvještajem zavisno od njegove namjene (akreditacija, unapređenje pojedinih segmenata studijskog programa, isl.).

6. INOVIRANJE I VREDNOVANJE PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Inoviranje i vrednovanje programa cjeloživotnog učenja na LOGOSU vrši se na način predviđen Pravilnikom o cjeloživotnom učenju.

7. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Danom stupanja na snagu ove Procedure, prestaje da važi „Procedurom za izmjenu i dopunu studijskog programa na LOGOSU iz 2018. godine

Ova Procedura stupa na snagu danom usvajanja na sjednici Senata LOGOSA.

U Mostaru; 07. 06. 2023. godine

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA

Ana Bevanda